

MEGEMLEKEZÉS A BALASSI BÁLINT ASZTALTÁRSASÁG MEGALAKULÁSÁRÓL

2006. február 17-én, Salgótarjában

(részlet)

Az emlékezéssel általában baj van. Az a baj van vele, hogy a tényleges események egyes részletei felnagyítódnak, másokról meg említés sem történik. Valójában csak egy narrációját adjuk az egykor voltoknak, amely sokszor többet árul el arról a pozícióról, amelyet most elfoglalunk, mint arról, amiről beszélni kéne vagy beszélni szeretnénk. Így aztán számtalan változatát volt szerencsém megismerni a Balassi Bálint Asztaltársaság létrejöttének. De talán ezek felsorolását máshol kellene megtenni. Inkább elvégzem helyette a múlt Handó Péter-i olvasatának zanzásított változatát:

Az 1980-as évek végéig a jelenlegi OMV-kút melletti „fiatalok háza” főképp a Salgótarjában bevándorló pályakezdő értelmiségiek és „művészeltek” szállásadójaként üzemelt. A közös használatú terek (konyha, mosókonyha, fürdőszoba) révén kitűnő helynek bizonyult az azonos érdeklődésű emberek csoporttá szerveződéséhez. Az asztaltársaság ötletével előálló mag is itt élt és járt össze naponta 1984-1991 között. A szinte folyamatos kommunikáció eredményeként 1988 tavaszára forrta ki magát – ifjú ego-mutogatástól fűtötten – a nagyközönség elé lépés gondolata, amellyel Veres Andrea, Kelemen József, Vincze Dezső és jómagam felkerestük Brunda Gusztávot, Nógrád megye művészeti életének akkori szellemi mecénását és szervezésének kulcsembert, hogy segítsen minket egy irodalmi kör létrehozásában. Valószínűleg a dolog ezen a szinten meg is rekedt volna, ha Brunda Gusztáv nem tekinti magáénak a versfaragók ügyét, s rövid idő elteltével nem talál rá a Balassi Bálint Asztaltársaság névre, amely alatt már működött az 1930-as években egy irodalombarát egyesület. Szintén Ő kereste meg – művészeltekkel kiegészülve – az új épületbe költözött Balassi Bálint Könyvtár igazgatóját, Kojnok Nándort, hogy az önszerveződésnek és tervezett bemutatkozó estjeinek otthont adjon, mind költészet, mind a névadó jogán. A hatalom oldalán állók részéről nem kevés aggálllyal kísértén, 1988 decemberében megtörténhetett az első összejövetel, amelyen Salgótarján és környéke szinte valamennyi jelentős alkotóművésze megjelent, illetve az onnantól kéthetente zajló programokon egyre nagyobb számban tűntek fel politikailag diszkriminált személyek, akik új szelet sejtettek vagy kerestek vitorláikhoz. Végül senki sem azt kapta, amit várt. A fő cél a helyi irodalom fölmutatása volt, s nem a rendszer megdöntése. Így az 1990 nyarán, a Balassi Bálint Asztaltársaság nevében, ám annak tagjai tudta nélkül, a megye pártvezetése első embere ellen az országos sajtóban közzétett nyilatkozat bombaként hatott a formálódóban lévő egyesületre, hiszen mindenki – talán nem is alaptalanul – provokációt vélt fölfedezni a magánakció háttérében. A fölbomlás erre szinte evidensnek tűnt. Hogy ez mégsem következett be, az Kojnok Nándor szervezőmunkájának, irodalmár kollégái egyesületvezetésbe való bevonásának és új elnökének, Bódi Ildikónak volt köszönhető. Az utóbbi irányításával vált 1992-ben hivatalosan bejegyzetté a Balassi Bálint Asztaltársaság, lett egyre hangsúlyosabb fóruma a térség képzőművészeinek, s az ország sci-fi irodalmának.

De ez már egy másik történet. Mint ahogy az egyes események árnyaltabb kifejtésével ez a narráció is kissé másként hangzana...

(Handó Péter)

Tartalom

<i>Kiscseri Mihály</i>	Böjtelő; A profilkészítő műhelyéből; Szemüveg-tisztogatás; Adventi kihűlés; Januári eucharisztia; Februári torlódás; Húshagyó kedd felé; Ha egyszerű lenne (versek)	213
Írókról, költőkről, nyelvről		
<i>Fenyő Ervin</i>	Táj és lélek / I. Táj – költészetben, festészetben (esszé)	219
<i>Roland Stuart Thomas</i>	Egy falusi templomban; Falusi papok; Nagypéntek; Az elnémitott költő; A harangtorony (versek; Petrőczy Éva fordításai)	234
<i>Papp Tibor</i>	Szégyenletes rajz egy vázán / mini-opera libretto (vers)	238
<i>Simek Valéria</i>	A távolság szitaszövetén; Gyöngyszemek; Csak a szél kopog (versek)	242
<i>Valachi Anna</i>	„Minket, Gyuszi, szeretni kell” (színmű)	244
<i>Jávorka Ágnes</i>	Egy holt varjúért; Utak, csendek, végtelenek (versek)	275
<i>Magyari Barna</i>	Sikálom magam; Kiporciózva az élet; Gyorsul a mozdony valamiért (versek)	276
<i>Oláh András</i>	vadvirágok; vadászat; csavargó idő (versek)	278
Palóc tükrök		
<i>Kovács Bodor Sándor</i>	Ha szárnyam lenne, repülnék – A kék madár (Oláh Jolán [1932–2005] portré)	281
<i>Szokoly Tamás</i>	Holló Lászlónak; Másokat védeni képes (versek)	285
<i>Széki Patka László</i>	premodern posztlúdium (vers)	286
<i>Pethő László</i>	Szóródásban; Végső győzelem (versek)	287
Jeles palócok		
<i>Solymár József</i>	Napjaink hídembere: Csáky Pál (portré)	288
<i>Lászlóffy Csaba</i>	Ninive, prédikálj csak, hogy az ember halódékony; Vég s kezdet elégiája; Lassít a gyors (versek)	296
'56 ötven éve		
<i>Fancsik János</i>	Emlékeim „1956”-ról	298
<i>Bódi Tóth Elemér</i>	Egy vadkacsa úszott a hideg Rábában; Amikor az a bolond este volt; Furcsa felhő tündöklök; A schönbrunni kutya; Orsi kutyája (versek)	303
Könyvszemle		
<i>Mizser Attila</i>	Részrevételek / Géczi János: Részkaré	307
<i>Koncsek József</i>	Egy tanulmánykötet margójára / Alföldy Jenő: „Egy szenvedély margójára.”	309
<i>Baráthi Ottó</i>	Séták, túrák – tavasztól tél végéig / Andrásfalvi-Faragó Zoltán: Erdőjáró Eszter Judit	312
<i>Bedegi Berill Barbara</i>	Medicina Pauperum / Szegények patikája	314

E számunkat Radics István rajzaival illusztráltuk.

A borítón, a 284. és 295. oldalon lévő Radics István rajzok a Nógrádi Történeti Múzeum gyűjteményében találhatóak.

Nógrád megye irodalmi, művészeti, közéleti folyóirata • Főszerkesztő: Praznovszky Mihály; főmunkatársak: Nagy Pál (*Párizsi Magyar Műhely*), Pál József (*Salgótarján*); szerkesztők: Handó Péter, Keller Tamás, Bagyinszky Istvánné (*szerkesztőségi titkár, telefon: 32/310-140*) • Kiadja a Balassi Bálint Megyei Könyvtár (*3100 Salgótarján, Kassai sor 2.*); Felelős kiadó: Bódi Györgyné dr. • Készült a Polar Stúdióban (*Salgótarján*)

Levél cím: 3101 Salgótarján, Pf. 270; Telefon: 32/416-777; Fax: 32/416-482; Internet: www.bbm.k.hu/palocfold; e-mail: palocfold@bbm.k.hu • Terjeszti a Balassi Bálint Megyei Könyvtár; előfizethető ugyanitt • Budapesten megvásárolható az Írók Boltjában (*VI. kerület, Andrássy út 45.*) • 2006-ban megjelenik 6 alkalommal • Egy szám ára 300,- Ft; előfizetési díj egy évre 1 500,- Ft • Kéziratokat és rajzokat megőrizzük, de nem küldünk vissza • ISSN 05555-8867 • INDEX 25925

Támogatónk:

A Palócföld elismerései:

Nógrád megye Madách-díja (2004) és Salgótarján Pro Urbe-díja (2005)

